

01.12.2023

POL-2023-138845

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

Sisäministeriön lausuntopyyntö VN/2135/2023, 6.10.2023

Oulun poliisilaitoksen lausunto yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa selvittävän työryhmän raportista

Sisäministeriö pyysi lausuntopyynnössään työryhmän jäseniä, sidosryhmiä sekä Poliisiammattikorkeakoulua ja poliisilaitoksia antamaan lausuntonsa oman tehtäväkenttensä osalta, työryhmän loppuraportissaan esittämistä alan koulutusta, ohjausta ja valvontaa, alalle soveltuvuutta sekä yhdenvertaisuuden kehittämistä koskevista suosituksista.

Oulun poliisilaitos ensinnäkin toteaa, että työryhmä on tehnyt hyvää työtä ja pitää työryhmän tekemiä havaintoja pääosin hyvinä. Suomi on kuitenkin pitkä maa ja jopa poliisilaitosten sisällä on hyvin erilaisia ja eri kokoisia yleisötapahtumia. Käytännöt kentällä ovat vaihdelleet ja edelleen vaihtelevat hyvin paljon. Harvaan asutuilla alueilla pienemmät yleisötapahtumat on hoidettu erilaisten yhdistysten ja seurojen toimesta, jotka eivät välttämättä kannata ammattimaisempaa toimintaa. Toisaalta taas isommissa kaupungeissa järjestyksenvalvontatoiminta on kehittynyt hyvin ammattimaiseen suuntaan ja se on yksityisen turvallisuusalan ammatinharjoittajien toimesta koettu hyvin tärkeäksi.

Oulun poliisilaitoksen arvion mukaan työryhmän havaintoihin ja muutosesityksiin on helppo yhtyä. Raportin suosituksista ollaan pääosin samaa mieltä. Tässä lausunnossa otammekin pääosin kantaa vain niihin kohtiin, joista haluamme herätettävän keskustelua ja pohdintaa.

Koulutuksen osalta työryhmä on esittänyt, että lisätään osaamisvaatimuksia järjestyksenvalvojakoulutukseen ja järjestyksenvalvojakouluttajakoulutukseen. Oulun poliisilaitos katsoo, että koulututusta ei olisi välttämättä tarpeen pidentää, kunhan koulutuksen sisältö, laatu ja siihen kohdistuva valvonta olisi riittävällä tasolla. Poliisilaitos katsoo, että mikäli koulutusta pidennetään, ihmisten kynnys hakeutua koulutukseen saattaisi nousta ja sen seurauksena koulutettujen järjestyksenvalvojen määrä taas pienenisi.

Työryhmä on todennut, että Poliisiammattikorkeakoulun yksityisen turvallisuusalan koulutukseen liittyviä resursseja on lisättävä. Poliisilaitoksen mukaan tässä kohdassa on myös hyvä huomioida, että yksityisen turvallisuusalan valvontaan liittyvää koulutusta pitäisi lisätä poliisin perustutkintokoulu-

tuksessa. Tämä jäntevoittäisi kaikkia turvallisuuspalveluita ja turvallisuus-toimijoita, kun tiedämme, että koko ketju toimii ammattimaisesti ja ymmärtää toistemme rajapintoja, sekä toimintaympäristöä.

Oulun poliisilaitos on samaa mieltä siitä, että mahdollisuus asettaa tilapäisiä järjestyksenvalvoja tulisi poistaa. Tilapäisinä järjestyksenvalvojina toimineet henkilö voisivat jatkossa olla mukana toiminnassa, mutta heidät voisi nimetä esim. toimitsijoiksi.

Työryhmä pohti raportin mukaan sitä, että olisiko kertauskoulutusvaatimuksen piiriin sisällytettävä myös muut kuin turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevat järjestyksenvalvojat, jotka kantavat työssään voimankäyttövälineitä. Oulun poliisilaitos katsoo, että voimankäyttövälineiden kertauskoulutuksen tulisi koskea kaikkia vartijoita ja järjestyksenvalvoja, jotka kantavat voimankäyttövälineitä. Poliisilaitos lisäksi toteaa, että voimankäytön lisäkoulutuksesta vastaavan koulutuksen siirtäminen järjestyksenvalvojan koulutusvaatimukseen olisi erittäin hyvä uudistus ja vaikuttaisi järjestyksenvalvojen ammattitaitoon ja työturvallisuuteen positiivisesti. Poliisilaitos katsoo, että tämä olisi ehkä yksi tärkeimmistä yksittäisistä uudistuksista.

Työryhmän esitys siitä, että etsittäisiin keinoja vahvistaa työnantajan mahdollisuuksia työntekijöiden taustan selvittämiseen, olisi todella hyvä uudistus. Tässä maailmantilanteessa, kun yksityisiä turvallisuusalan työntekijöitä voi toimia hyvinkin moninaisissa tehtävissä ja paikoissa, niin katsomme, että turvallisuusselvitysten teettämismahdollisuutta olisi ehdottomasti laajennettava. Tähän liittyen poliisilaitos esittää, että olisiko mahdollista perustaa sellainen järjestelmä, josta kuka tahansa voisi tarkastaa, mitä turvallisuusalan lupia henkilöllä on voimassa. Järjestelmä voisi toimia samaan tapaan kuin mm. Traficomien julkinen ajo-oikeus -järjestelmä tai Valviran Julki-Terhikki. Voimassa olevat turvallisuusalan elinkeinoluvat ovat näkyneet pitkään kaikille lähes reaaliajassa.

Oulun poliisilaitos toteaa, kuten työryhmäkin, että Poliisilaitosten valvontakäytäntöjä olisi yhdenmukaistettava ja varmistettava riittävä resurssointi valvonnan tekemiseen. Nykyisellään resurssit valvonnan tekemiseen eivät korreloi lisääntyneeseen yksityisten turvallisuuspalveluiden volyymin kasvamiseen. Tämä lisäisi yhdenvertaisuuden toteutumista yksityisellä turvallisuusallalla.

Oulun poliisilaitoksella on aivan tuore kokemus siitä, jolla vahvistetaan poliisilaitosten ja yksityisen turvallisuusalan toimijoiden paikallista yhteistyötä. Oulussa pidettiin ensimmäistä kertaa 29.11.2023 paikallinen yksityisen turvallisuusalan neuvottelukunnan kokous, jossa saimme myös hieman keskustella mm. tästä työryhmän raportista. Todettakoon kuitenkin, että tärkeintä tässä oli juuri ajatus siitä, että toimijat tulevat toisilleen tutuiksi ja ennalta ehkäistään jo hyvissä ajoin mahdollisia paikallisia ongelmia. Saadun palautteen mukaan tilaisuus koettiin tärkeäksi ja tapaamisia päätettiin jatkaa tulevaisuudessa.

Oulun poliisilaitos haluaa lopuksi kiittää työryhmää hyvästä työstä. Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan, mikäli raportissa esitetyt asiat saadaan lainsäädännön piiriin, niin yksityisen turvallisuusalan koulutus, ohjaus ja valvonta paranee, sekä tätä kautta yhdenvertaisuus alan toimijoiden välillä kohenee. Tätä kautta alan toimintaa kohtaa kiinnostus lisääntyä ja alan arvostus nousee.

Komisario

Ari Pekka Kouva

Esittelijän virkanimike

Etunimi Sukunimi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.12.2023 klo 12:06. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Liitteet

Kirjoita tähän

Jakelu

Kirjoita tähän tai valitse Muut toiminnot - Jakelu, Tiedoksi, Läsnä

Tiedoksi

Kirjoita tähän tai valitse Muut toiminnot - Jakelu, Tiedoksi, Läsnä